

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שישי ו' בכסלו תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

יבמות - נ"ה

1. **מנין שאחות אשתו אסורה עליו אף באחותה מן האם?**
 אין ללמוד מ'אחותו' האסורה בין מן האב, בין מן האם. כיון שאדרבה, נלמד מדודתו שאינה אסורה 'מן האם' ודומה יותר ששניהם באו ע"י קידושין. אלא לומדים מ'אשת אח' ודומה לאחות אשתו בכך ששניהם איסור קורבה שבא על ידי קדושין והיא 'קרובי עצמו'.
2. **מנין באשת אח שאסורה אף מן האם?**
 מצד אחד היה מקום ללמוד מאחותו האסורה אף מן האם, ודומה לו בכך ששניהם קרובי עצמו [ולא קרובי האב]
 מצד שני יש מקום ללמוד מדודתו שאינה אסורה מן האם, ודומה לו בכך ששניהם איסור קורבה הבא ע"י קדושין.
 תלמוד לומר - ערות אחיך היא - חזר הכתוב בשנית, ללמד בין מן האב בין מן האם.
3. **אלו מקורות נוספים הובאו בגמרא בענין איסור אשת אח?**
 - א. אשת אח שאין לה בנים, בחיי בעלה אסורה לו - כדבר הונא לעיל [הדורש מנדה].
 - ב. אשת אח שיש לה בנים לאחר מיתת בעלה אסורה - להו"א: אפשר ללמוד מהדיוק שהתורה התירה רק באין לה בנים. ונדחה כדלהלן - 1. שמא נדייק: אין לה בנים - אסורה לכולם. יש לה בנים - מותרת לכולם ואף ליבם. 2. או, אין לה בנים - מצוה, יש לה בנים - רשות. 3. יש לה בנים - רק אסורה בעשה [לאו הבא מכלל עשה - עשה] למסקנא - מ'ערות אחיו גלה'.
 - ג. אשת אח מן האם אסורה אף לאחר מיתת בעלה [אף באין לו בנים] - 'היא' בהוייתה תהא, נשאת באיסורה.
4. **מה הטעם שנכתב כרת באחותו אחר שכבר נכתב לגבי כל העריות?**
 - א. כר' יוחנן: שאם עשאו כולם בהעלם אחת - חייב חטאת על כל אחת ואחת.
 - ב. לרבי יצחק, למה יצתה כרת באחותו, לדונו בכרת ולא במלקות. והמקור שחייב על כל אחת ואל אשה בנדת טומאתה, לחייב על כל אשה ואשה.
5. **הטעם שנכתב 'ערירים יהיו' [כרת] לגבי דודתו, כדברי רבה שהקשה שכתוב 'ערירים יהיו' ומאיך 'ערירים ימותו', כיצד מיישב?**
 ערירים יהיו - כשיש לו בנים, וקוברן. ערירים ימותו - כשאין לו בנים, והולך ערירי.
 והוצרכו שניהם - 'ימותו' ללמד אף על הבנים שנוולדו לאחר חטאו. 'יהיו' ללמד אף על בנים שנוולדו לפני חטאו.
6. **מנין שהעראה כגמר ביאה בביאות אחרות שבתורה, שאין בהם כרת?**
 חייבי לאוין - מכך שהתורה גילתה 'שכבת זרע' רק בשפחה חרופה, משמע ששאר חייבי לאוין אף בהעראה.
 חייבי לאוין של כהונה - גזירה שוה קיחה קיחה מחייבי כריתות. חייבי עשה - גזירה שוה ביאה ביאה מחייבי לאוין.
 יבמה נקנית ליבם - גזירה שוה ביאה ביאה. אשה לבעלה - גזירה שוה קיחה קיחה.
7. **לשם מה כתבה התורה 'שכבת זרע' בשלשה מקומות?**
 - א. בשפחה חרופה - כדלעיל שחייבים עליה אשם רק בגמר ביאה.
 - ב. באשת איש - למ"ד משמש באבר מת בעריות - פטור, ללמד כן. ולמ"ד המחייב - בא למעט משמש אשת איש מתה, אף שנקראת עדיין 'שאר'.
 - ג. בסוטה - בברייתא נאמר שבא למעט 'דבר אחר' - רב ששת פירשה: פרט לשקינא לה על ביאה שלא כדרכה.
 רבא דחה [משכבי אשה' כתיב] ופירש: למעט לשקינא לה דרך אברים שהוא פריצות בעלמא - אע"פ שיש בזה קפידת הבעל, פטרה התורה.
 אביי פירש: למעט כשקינא לה בנשיקת אבר. ונדחה: שהרי יש מ"ד שסובר שזו העראה.
8. **העראה - לשמואל הכוונה נשיקת אבר. מהי דעת ר' יוחנן?**
 לרבב"ח - נשיקת אבר. לרב דימי ורבינן - הכנסת עטרה. אך יתכן שר"י אינו חולק על שמואל ששניהם דיברו מ'נשיקה ועד הכנסת עטרה'.
 לרב שמואל בר יהודה - מהכנסת עטרה ואילך ובודאי חולק על שמואל.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)